

Věc: Posudek vedoucího bakalářské práce

Název bakalářské práce:

Nedestruktivní archeologie na objektech historického hrdelního práva v jižních Čechách

Autor: Ivana Pravcová

Archeologický ústav FF JU v Českých Budějovicích

r. 2015

Volba tématu

Zvolené téma patří do oblasti studia dějin osídlení a hmotné kultury s užším vztahem ke specifickým objektům ze středověkého a postmedieválního období.

Jedná se o pokus zhodnotit současný stav bádání jedné z kategorií (hrdelní právo) nově se rozvíjející subdisciplíny (tzv. právní archeologie) a lokalizaci i dokumentaci dosud podrobněji nezkoumaných dvou lokalit z jižních Čech. Téma lze hodnotit jako badatelsky závažné a přínosné pro regionální i nadregionální archeologicko-historické studium.

Obsah a metodologie

Koncepce práce je postavena na standardním modelu, jehož první polovinu zaujímá podrobné seznámení se s tématem z pohledu archeologie, historie a dobového práva, po němž následuje pojednání o oborové terminologii a přehledu stavu historicko-archeologického výzkumu zájmové problematiky v Evropě a na našem území. Druhá polovina práce je věnována archeologii středověkých a novověkých dokladů, souvisejících s výkonem historického hrdelního práva na našem území, při čemž tato část zahrnuje i samostatnou autorčinu badatelskou práci, tj. lokalizaci, dokumentaci a interpretaci dvou vybraných lokalit z jižních Čech – popravišť ve Chvalšínách a v Rožmberku nad Vltavou.

V textové části jsou uplatněny metody deskripční a komparativní, pro dokumentaci zájmových objektů zvolila autorka moderní terénní metody a jim odpovídající grafické výstupy. V analytické a syntetické části autorka správně zakomponovala archeologické poznatky do širšího historického rámce, neboť se zabývá nejen původním vzhledem jednotlivých objektů, ale i souvislostmi s jejich funkcemi (šibenice, stínadla) a především ideovým, psychologickým a společenským významem umístování objektů výkonu hrdelního práva právě na daných místech (mimo hřbitov a obec, na dobře viditelných místech atd.).

Práci doplňují obrazové přílohy, na něž je v textu odkazováno. Vztah ke studovanému tématu prokázala I. Pravcová nejen tím, že do příloh zařadila vlastní ilustrativní fotografie objektů a předmětů, o nichž pojednává text, ale značné úsilí a čas věnovala i zajištění kvalitní terénní dokumentace a

vyhodnocení grafickými počítačovými programy dvou vybraných jihočeských lokalit.

Obsahově práce splnila zadání.

Forma bakalářské práce

Absolventská práce obsahuje 59 stran textu a 50 obrazových příloh. Je členěna do 8 kapitol s připojeným seznamem odborné literatury a příloh. Neobsahuje cizojazyčné resume. Rukopis splňuje požadavky na rozsah bakalářské práce.

Posuzování formální stránky bakalářské práce zahrnuje vedle koncepce a členění i pohled na nejzákladnější složky psané odborné stati. Sem patří vedle gramatiky a stylistiky také odkazový aparát a oborová terminologie.

Práce je přehledně členěna, čtivá, se standardními výrazovými prostředky a využívá správnou oborovou terminologii. Text neobsahuje gramatické chyby a odkazový aparát včetně seznamu literatury odpovídá požadavkům na citace a odkazy v odborné archeologické literatuře.

Závěrečné zhodnocení

V práci jsem neshledal nedostatky, které by snižovaly její kvalitu. I. Pravcová prokázala kvalitní znalost problematiky v teoretické (literatura) i praktické (samostatné zpracování dvou vybraných jihočeských lokalit a jejich grafickou prezentaci i textové zhodnocení) rovině, a proto ji doporučuji k obhajobě.

Práci jako celek hodnotím známkou: **výborně**

V Českých Budějovicích 14. května 2015

doc. PhDr. Rudolf Krajíc, CSc.

Otázky k obhajobě:

1/ Autorka opakovaně uvádí, že hmotných dokladů popravišť je na našem území zachováno málo, a při tom jich ve své práci prezentuje desítky. Chápe autorka tuto disproporci jako rozporný stav poznání různých vědních oborů (např. historie – archeologie), tedy například ve smyslu menšího počtu archeologických výzkumů vůči počtu historicky dochovaných míst popravišť? Jak stav výzkumu v jižních Čechách a v Čechách obecně odpovídá stavu archeologického poznání této problematiky v zahraničí? Mně se zdá, že – zvl. díky výzkumům v posledních dvou desetiletích – na tom česká archeologie není tak špatně.